אונגר - חזרה אל תרבות המערב

1. תרבות מהי - והאם יש בה צורך?

2. פוליתֶאיזם מהו? - אפולו ואפרודיטה יורדים מהאולימפוס

3. מיתולוגיה יוונית - אכילס, פנדורה, לבירינת, ואיך ה"כ אנדרסן קשור לזה

מיתולוגיה יוונית

אלים אולימפיים

סיפורי המיתולוגיה היוונית - גלים

מבוא למיתולוגיה יוונית - גיל חסקין

המיתולוגיה היוונית: מבוא והסברים - טקסטולוגיה

האיליאדה - מצגות אסף פלר

הומרוס ומקורות האיליאדה והאודיסאיה - טקסטולוגיה

רשימת האלים במיתולוגיה היוונית – טקסטולוגיה

דמויות וגיבורים במיתולוגיה היוונית - טקסטולוגיה

4. הומרוס - האיליאדה

מלחמת טרויה- ויקיפדיה

איליאדה - ויקיפדיה

0.45 ההיסטוריה של האיליאדה – עבר כשירה עי אנשים שנקראו **רפסודים** ... הומרוס זו דמות אגדתית .. 4.30 שני ה"ספרים", האיליאדה והאודיסאה הם שני עולמות נפרדים ... כל אחד מכוון – מטיף – לדבר אחר ... טרויה, או עיר כלשהי חרבה בעבר היווני והתגלתה עי שליימן אבל כל הדמויות בפואמה הן דמיוניות ... 9.40 מיתוס ואפוס בד"כ אגדה גדולה .. ואתוס, ממנו נגזרה אתיקה, היא המילון הפנימי של עם, אומה, עידן .. האיליאדה עוסקת באתוס נכתבה בין 800 ל 650 לפני הספירה ומתייחסת לאירועים של בערך 1300 לפנה"ס 12.15 טשרניחובסקי הושפע מהמבנה הקלסי של היצירה .. ביאליק הוא רומנטיסיסט 13.35 - שאלה: מי שאסף את שירת האיליאדה לספר עשה זאת בין המאה ה 10 ל 12 לספירה. הוא בנה מהיצירה ספר שממנו הנרי אונגר מתפעל. עכשיו גם ההגדרה ספר בעיתית כי מתי זה הפך לספר? בתקופת המדוברת היו רק פפירוסים..

15.23 אודיסאוס והסוס הטרויאני ... המשפט הראשון: שירי בת האלוהים חרון אף אכילס בן פלס .. **חרון אף זה דבר שאסור שיהיה לו שליטה על מעשך והחלטותיך ... האדם תמיד בצומת** ... **אבדן שליטה על מעשיי** ... אגממנון שובה בת של כוהן אפולו ולא מוכן להשיבה אפילו לא תמורת כופר .. מעשה היבריסי .. אכילס מבקש מאגממנון להחזיר את הנערה ואגממנון נכנע .. אבל בתמורה הוא לוקח שבויה, אהובתו של אכילס .. וזו הסיבה לחרון אפו של אכילס ... אכילס מסרב לחזור להילחם תחת אגממנון .. בהמשך אכילס מאפשר לחברו היקר פטרוקלוס לצאת לקרב בבגדיו והוא נהרג עי **הקטור** מלך טרויה .. על כן נטרפת דעתו של אכילס והוא מחליט להרוג את הקטור .. למרות שאימו אומרת לו שהגורל שלו הוא שימות זמן קצר אחרי שיהרוג את הקטור ובכל זאת הוא יוצא והורג אותו ..

32.10 מה שמתקבל הוא מילון התנהגות/התנהלות/ערכים ...

34.00 נאום .. שיר 6 ... **הקטור** אומר לאשתו שאם הוא ימות בקרב הוא מאחל לעצמו שבנו התינוק ילך בעקבותיו לקרב, כי עדיף חיים של גיבור מת מאשר של פחדן חי .. **החיים הם שעת כושר להגיע לאלמותיות** ...**ארטה** ... זה כבוד פנימי .. לא לייקים בפייסבוק !!! אני חי פעם אחת ואני מעצב את חיי ומה שייזכר מהם ...

44.13 הנערים מרחוב פאל - פראנץ מולנאר

46.18 השיר ה 9 אגממנון אומר: אי אפשר לשלוט מבלי להיות עריץ ..אבל מבלי שההיבריס ישתלט עליך ..אגממנון מוכן להחזיר לאכילס את הנערה אבל אכילס לא מתרצה... שורה 315 והלאה .. מה שהוא אומר זה לא יכול להיות שהיחס אלי כלוחם גדול יהיה כמו אל זה שישב באוהל .. מה לא מגיע לי כבוד? **ארטה:** המבחן הוא לעשות את הדבר הנכון, ולא חוקים כתובים שיחייבו אותי לעמוד בהם ..

54.15 שורה 410 הגרעין של הארטה .:

הִנֵּה דְבַר תֻּטִּיס הוֹרְתִי, הָאֵלָה לָהּ רַגְלֵי הַכָּסֶף, - 410

שְׁנַיִם הֵם שְׁלִיחֵי הַמָּוֶת, שֶׁיּוֹבִילוּנִי מְחוֹז קִצִי:

<u>פֹּה אִם-אֶשָּׁאר בְּהִצּוֹתִי עַל-קַרְיַת הַטְּרוֹיִים, – לֹא אָשׁוּב</u>

<u>לִרְאוֹת אֶת-בֵּיתִי, וְאוּלָם תְּהִלָּתִי לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת;</u>

אֶפֶס אִם-אָשׁוּב אֶל-בֵּיתִי אֶל-אֶרֶץ אֲבוֹתַי אָהַבְתִּי, –

שְׁמִי בְּמַשָּׁאוֹן יִכָּסֶה, וְאוּלָם אֲנִי אַאֲרִיכָה 415

יָמִים עַל-פְּנֵי הָאֲדָמָה, אַף קִצִי לֹא יָבוֹא כְּחֶתֶף.

אין בעיה עם זה שאכילס מסרב לשתף פעולה עם אגממנון .. אלא עם זה שהוא חותר תחתיו בכך שהוא מבקש מתטיס לשתף פעולה עם האויב .. בגידה ... כדי שתשכר את זאוס ... (חושף את הפן השונה בפוליתאיזם, וכי אפשר לשכר אל?).. **<u>כשאדם מאבד את שיקול דעתו הוא זמין לכל תועבה</u>** ...

אכילס הוחבא והוסתר כילד בתחפושת ילדה ובתחבולה אודיסאוס מפתה אותו עם חרב צעצוע, חושף אותו ומגייס אותו למלחמה ..

מה היו התהליכים שהאדם יעדיף חיים ארוכים במקום משמעות ולמה ומתי זה קרה?

1.08.00 כל הדמויות הן המצאות ספרותיות .. אבל הן פונקציונליות .. הקטור הוא אדם .. ולמרות זאת הוא לא מובס מפחד .. שיחה רגע לפני המוות ... הקטור במפגש עם פטרוקלוס ידידו של אכילס שנפגע כבר פעמיים .. שורה 843

כָּל-עוֹד נִשְׁמָתְךָ בְקִרְבְּךָ עָנִיתָ, פַּטְרוֹקְלוֹס הַפָּרֹשׁ:

"הֶקְטוֹר! גִּילָה וְהָרִיעָה, וּבְיַעַן חוֹנְנוּךָ נְצָחוֹן

זֶבֶס בֶּן-קְרוֹנוֹס וּפֶיבּוֹס-אַפּוֹלוֹן, שֶׁהֵם הִכְרִיעוּנִי, 845

בְּנָקָל, כִּי הֵמָּה בְעַצְמָם מִשְּׁכְמִי אֶת-נִשְׁקִי פָּרָקוּ,

אִלּוּ נִפְגַּשְׁתִּי בְּעֶשְׂרִים אֲנָשִׁים כָּמוֹךָ, הֵן כֻּלָּם

הָיוּ נִגְזָרִים מִיָּדִי, מִגַּרְתִּים בְּרָמְחִי הָאַדִּיר.

הָיְתָה בִי יַד הַגְּזֵרָה הָרָעָה, בֶּן-לֵטוֹ הִכָּנִי,

וּמִבְּנֵי-אָדָם – אֶבְפּוֹרְבּוֹס, וְאַתָּה הַשְּׁלִישִׁי תְפַשְּׁטֵנִי. 850

אֶפֶס אַךְ זֹאת לְךָ אַגִּיד, וְשָׁמַרְתָּ בְלִבְּךָ אֶת-דְּבָרַי.

הִנֵּה יָמֶיךָ חֻצְצוּ, וְלֹא עוֹד תִּרְבֶּה יָמִים, כְּבַר קָרוֹב

נִצָּב לְיָדְךָ הַמָּוֶת וְרֹעַ הַגּוֹרָל הָאַדִּיר.

נִפֹּל תִּפֹּל בְּיַד אֲכִיל נִין-אאקוֹס הַתָּמִים".

כָּכָה מִלֵּל, וְקֵץ כָּל-בָּשָׂר בָּאָהוּ, וַיִּגְוָע. 855

דומה לסרט "הבלתי נסלח" קלינט איסטווד ..

1.15.12 **גיבור טראגי** הוא מי שהולך לקראת אסון ומוכן לקחת על זה אחריות ...

עָמְדָה אִמּוֹ הַגְּבִירָה עַל-יָדוֹ, וְהוּא נֶאֱנָח קָשֶׁה, 70

נָשְׂאָה אֶת-קוֹלָהּ וַתֵּבְךְּ, וַתְּחַבֵּק לְרֹאשׁוֹ שֶׁל-יַלְדָהּ,

מַר הֵילִילָה וַתְּיַבֵּב, וַתֹּאמֶר אֶת-אִמְרוֹת-הַכָּנָף:

יַלְדִּי, לָמָּה זֶּה תִבְכֶּה? מַה-יָּגוֹן יְקַנֵּן בְּלִבְּךָ?

סַפֵּר, אַל-תַּעְלֵם מִמֶּנִּי. וְהִנֵּה קָמָה נִהְיָתָה

אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ מִזֶּבְס, בְּפָרֶשְׂךָ אֵלָיו כַּפֶּיךָ, 75

הִנֵּה כָל-בְּנֵי-הָאֲכַיִּים דְּחוּקִים עַל-זְנַב הָאֳנִיּוֹת,

נְתוּנִים בְּצָרָה וָעֹנִי עַד-אֵין לָמוֹ אַתָּה לְהוֹשִׁיעַ".

נֶאֱנַח קָשֶׁה אֲכִילֵס מְהִיר-הָרַגְלַיִם וַיַּעַן:

"אִמִּי, אָמְנָם, הַיּוֹשְׁבִי-בָאוֹלִימְפּוֹס הוּא קִיֵּם כָּל-דְּבָרָיו.

אֶפֶס שַׁלָּמָה לִי אֵלֶּה וְרֵעִי עֲמִיתִי אֵינֶנּוּ, 80

נָפַל פִּטְרוֹקְלוֹס, אָנֹכִי אֶהְבְּתִיו מִכָּל-רֵעִי עֲמִיתִי.

יָקָר לִי רֹאשׁוֹ כְרֹאשִׁי, וַיֹּאבַד, וְהֶקְטוֹר הוּא נָשָׂא

כֵּלָיו מֵעָלָיו, אַדִּירִים וְנָאִים, נִפְלָאִים לָעַיִן.

אֲשֶׁר נָתְנוּ הָאֵלִים הָאֶשְׁכָּר הַיָּקָר לְפֵלֵס,

אוֹתוֹ יוֹם בּוֹ נְהָגוּךְ לִיצוּעַ-אָדָם בֶּן-תְּמוּתָה. 85

טוֹב הָיָה אִלּוּ נִשְׁאַרְתְּ בַּיָּם וּבֵין בְּנוֹת-הָאַלְמָוֶת,

וְהָיָה פֵּלֵס לוֹ מוֹצֵא אִשָּׁה בֵין כָּל-בְּנוֹת-הָאָדָם.

עַתָּה גַּם נַפְשֵׁךְ תִּשְׁתּוֹחַח מֵעֹצֶר יָגוֹן וְצָרָה,

בְּנֵךְ כִּי יִפֹּל בַּנּוֹפְלִים, וַיַּעַן כִּי לֹא תִפְגְּשִׁיהוּ

עוֹד בְּשׁוּבוֹ אֶל-בֵּיתוֹ, **כִּי נַפְשִׁי לֹא תִתֵּן לִי לְחַזּוֹת 90**

חַיִּים בֵּין בְּנֵי-הָאָדָם עַד-שֶׁלֹּא נָפַל בְּרֶמְחֵי

הַקָטוֹר הַנֶהֱדָר וּיפַח אֶת-נַפְשׁוֹ בְּכַפֵּי וְכִפֵּר

בְּדָמָיו אֶת-רַעֲיֵי פַּטְרוֹקְלוֹס, אֶת-בְּנוֹ שֶׁל-מֶנֵיטְיוֹס הַנַּעֲלֶה".

תְּטִיס שָׁפְכָה דְּמָעִיהָ, וּתְעַן לְאָכִילָס וּתֹאמֶר:

"בְּנִי, כִּדְבָרֶיךָ אִם-יִהְיֶה, וְקָצְרוּ יָמֶיךָ עַל-אֶרֶץ; 95

הַקָטוֹר אִם-יָמוּת, וּמַהֵר וְקָרֵב זֶה יוֹמְךָ גַּם אַתָּה".

נָאֲנַח מָרָה אֲכִילֵס מְהִיר-הָרַגְלַיִם וַיַּעַן:

"אֲבָל לוּ מַתִּי מְיָד, וּבְיַעַן לֹא חַשְׁתִּי לְעָזְרַת

רֵעִי אֲהוּבִי שֶׁנָּפַל וַיָּמָת כֹּה הַרְחֵק מֵאַרְצוֹ;

נִפְקַד מְקוֹמִי וְאֵינֶנִּי לָבֹא לוֹ לְעָזְרָה בַּצָּרָה. 100

עַתָּה אֵין אֲנִי שָׁב אֶל-אֶרֶץ אֲבוֹתַי אָהַבְתִּי,

גַּם אֶת-פַּטְרוֹקְלוֹס אֲנִי לֹא הוֹשַׁעְתִּי וְגַם אֶת-מֵרֵעַי

אֶת הָאֲחֵרִים, כִּי רַבִּים הִכְנִיעַ פֹּה הֶקְטוֹר הַנַּעֲלֶה.

שׁוֹהֶה אֲנִי בָּאֳנִיּוֹת, לַשָּׁוְא מַעֲמָסָה לָאָרֶץ –

גֶּבֶר עוֹלֶה בַּקֶּטֶל עַל-כָּל-הָאֲכַיִּים הָעוֹטִים 105

שִׁרְיַן-נְחֹשֶׁת, אַךְ בְּסוֹד-עָם, אֲחֵרִים מַה-טּוֹבִים מִמֶּנִּי.

יֹאבַד וְנִכְחַד הַמָּדוֹן, וּקְטָטָה מֵאָדָם וְאֵלִים,

וְקֶצֶף מַקְשָׁה לִבּוֹת הַגְּדוֹלִים בְּחַכְמֵי הָאָדָם.

הִנֵּה רֵאשִׁיתוֹ מְתוּקָה מִדְּבַשׁ בְּחָדְרוֹ בְּלֶב-גֶּבֶר,

אַחַר יִתְלַקַּח וְהָלַךְ וְגָדַל, יִתְאַבֵּךְ כְּעָשָׁן. 110

כֹּכָה הֶעֱלָה אַפִּי הַמּוֹשֵׁל-בְּעַם אֲגַמֶּמְנוֹן;

אַךְ מַה-שֶּׁאֵרַע כְּבָר אֵרַע! וְאַם-גְּדֹל שִׁבַּרְנוּ הַשֶּׁבֶרְנוּ,

צָרִיךְ לִכְבּשׁ הַלֵּב בְּחֻבֵּנוּ, כִּי נָטַל עָלֵינוּ.

עַתָּה אֵלֵךְ וְאַנְקֵמָה אֶת-רֹאשׁוֹ הֶחָבִיב שֶׁל-רֵעִי,

אָמְצָא אֶת-הֶקְטוֹר, וְאַחַר אֶקְדַּם גַּם אֶת-פְּנֵי מוֹתִי, 115

זָבָס אִם-כֵּן גָּזַר – וַיֵּעָשֶׂה, וְכֵן עָצַת יֶתֶר הָאֵלִים.

אֵין אִישׁ שֶׁנִּמְלַט מִמֶּוָּת, וְאַף-גַּם הֵרַקְלֵס הָאַדִּיר,

אֲשֶׁר בֶּן-קְרוֹנוֹס הַמּוֹשֵׁל אֱהֵבוֹ מִכָּל-בְּנֵי-הָאָדָם,

נִגְזַר גַּם הוּא בְּיַד הַגְּזֵרָה וַחֲרוֹנָהּ הַגָּדוֹל שֶׁל-הֵרָה;

כֵּן גַּם אָנֹכִי, אִם-אָכֵן זוֹהִי מְנָת חֶלְקִי, כָּמוֹהוּ 120

<u>אֶשְׁכַּב כַּיָּמוּת, אַךְ עַתָּה עוֹד אֶשְׁאַף לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה.</u>

1.18.52 ברור שאכילס למרות הנבואה כי ימות אם יהרוג את הקטור יוצא והורג אותו .. וגם הקטור ידע שאכילס יהרוג אותו .. כל הסיפור הוא סדרה של פעולות של כעס וחוסר שליטה ... זה ...

1.20.48 **<u>נומוס</u>** העיקרון על פיו פועל העולם שאדם חייב לחיות לפיו

<u>ארטה</u> הדרך בא אני חייב לעצמי לחיות לפיו - חיים עם משמעות ... דומה לאובייקטיביזם של איין ראנד .

<u>היבריס</u> – גאווה חוצפה

1.23.00 שיר 19 שורה 400

הִרְעִים בְּקוֹלוֹ וַיְדַבֵּר אֶל-סוּסָיו אָבִיהוּ וַיֹּאמֶר:

"כְּסַנְתּוֹס וּבַלְיוֹס, פְּרִי-בֶטֶן פּוֹדַרְגֶּה, מְסוּסִים הֲלָלוּ! 400

עַתָּה הֵיטִיבוּ וְחִשְׁבוּ לְמַלֵּט אֶת-נֶפֶשׁ רוֹכְבָכֶם

אֶל-מַעֲרֶכֶת דַּנָּאִים, עֵת נָשׁוּב שְׂבֵעֵי-מִלְחָמָה,

אַל-תִּטְּשׁוּנִי, כְּנָטְשָׁכֶם אֶת רֵעִי פַּטְרוֹקְלוֹס שָׁם חָלָל".

עָנָה לוֹ כְּסַנְתּוֹס הָעַז וּמְהִיר-הָרַגְלַיִם מִתָּחַת

עֻלּוֹ וַיָּכֹף אֶת-רֹאשׁוֹ, וַתִּפּוֹל הָרַעְמָה וְיֶרְדָה, 405

עַד פְּנֵי-הָאָרֶץ הִגִּיעָה, כִּי דֶּרֶךְ הַקּוֹלָר פָּרָצָה.

הֵרָה לִבְנַת-הַזְּרוֹעוֹת הִיא נָטְעָה בְקִרְבּוֹ אֶת-קוֹלוֹ:

"**<u>גַּם הַפַּעַם נָפַלְתָּ חַיֶּיךָ, אָכִילֵס הִעָזּוּז;</u>**

<u>אֲפֵס יוֹמְךָ כְּבָר קָרַב, וְלֹא בְאַשְׁמָתֵנוּ אֲנַחְנוּ,</u>

<u>בְּאַשְׁמַת הָאֵל זֶה הַגָּדוֹל וְהַגְּזֵרָה זוֹ הַכֹּל-יְכֹלָה. 410</u>

לֹא בַאֲשֶׁר פִּגְּרנוּ אוֹ הָיוּ רַגְלֵינוּ עֲצֵלוֹת

גָּזְלוֹ הַטְּרוֹיִים אֶת-נֶשֶׁק פַּטְרוֹקְלוֹס הָאִישׁ מֵעַל כְּתֵפָיו.

לֹא, כִּי הָאַדִּיר בָּאֱלִים, בֶּן-לֵטוֹ יְפַת-הַמַּחְלָפוֹת,

פָּגַעוֹ בֵּין הַחֲלוּצִים וַיְחוֹנֵן אֶת-הֶקְטוֹר הַתְּהִלָּה.

אָנוּ נָחִישָׁה, נָעוּפָה בְּרוּחַ זֶפִירוֹס, שֶׁעָלָיו 415

אוֹמְרִים, שֶׁהוּא הוּא הַמָּהִיר בָּרוּחוֹת בְּתֵבֵל. גַּם אַתָּה,

גְּזֵרָה הִיא אֲשֶׁר תִּפֹּל בְּיָדוֹ שֶׁל-אֵל וְשֶׁל-אָדָם".

סִיֵּם אִמְרָתוֹ, וַיִּסְגְּרוּ בָעַד קוֹלוֹ קְהַל הָאֲרִינִיוֹת.

<u>עָנָה לוֹ מִתּוֹךְ חֲמָה אֲכִילֵס מְהִיר-הָרַגְלַיִם:</u>

<u>"כְּסַנְתִּוֹס, מַה תִּנָּבֵא לִי מָוֶת? אֵין לְךָ צַרְךָ בָּאלָהּ! 420</u>

<u>אָכֵן, גַּם נַפְשִׁי אֲנֹכִי יוֹדַעַת, כִּי פֹּה עָלַי לָמוּת</u>

<u>הָרַחֵק מֵאָבִי אֲהוּבָתִי, מֵאִמִּי הוֹרָתִי; וְאוּלָם</u>

<u>מָנוּחָה לֹא אֵדַע עַד אִם-הָלְאִיתִי הַטְּרוֹיִים בִּקְרָבוֹת".</u>

1.26.00 הוא מנצח את הקטור ולפני מותו הקטור מבקש שלא ישאיר את גופתו ולא יבזה אותה אבל אכילס בזעמו על כי הרג את פטרוקלוס עושה בדיוק כך .. בשיר האחרון אביו של הקטור בא אל אכילס בתחפושת ועם הרבה מתנות ומתחנן לקבל את גופת בנו .. ואכילס פורץ בבכי ומחבק אותו ועורך לכבודו סעודה, מבקש מאנשיו לחלץ את גופתו של הקטור ולבשם אותה, מסרב לקחת את המתנות, ומחזיר את גופתו ברוב כבוד לטרויאנים ... שימו לב: **בפתיחה אכילס מלא כעס .. נפל למדרגת חיה** .. האדם לפי היוונים נמצא בין אל לחיה וצריך לשמור על האיזון הזה **.. אך בסוף הפואמה אכילס חוזר להיות קרוב יותר לאל ..**

5. הומרוס - האודיסיאה

אודיסיאה

למה לקח לאודיסאוס 10 שנים להגיע חזרה לעירו ? האפוס כתוב בסגנון היוצר קצב קבוע של מנגינה

5.10 יוליסס ג'יימס ג'וייס ... הגיבור של ג'וייס, לאופולד בלום, דמות עשירה ומורכבת כמו זו של אודיסאוס .. אודיסאוס הגיבור והחכם מופיע רק בספר החמישי 9.17 שם הוא נמצא בוכה על החוף .. בהפוך לאיליאדה בא לאדם יש משמעות רק כלוחם .. (כמו שאיין ראנד תטיף לסוציאליזם) ... קליפסו הנימפה באי שלה הוא שבוי כבר שבע שנים .. הדגש באודיסאה הוא על ביתיות .. אדם שמתגעגע לביתו .. 18.00 שליח מהאולימפוס אומר לקליפסו: זאוס פוקד עליך לשלחו הביתה כי להישאר באי אינה הגזרה שלו אלא לחזור לאהבתו וביתו .. זו תקופה של סיפורים ולא טיעונים פילוסופיים .. אבל יש מסר .. 19.30 יש תבנית רוויה במשמעות – **<u>מויירה</u>** ... **גם האלים לא יכולים להפר את הגורל** .. מדובר על תבניות=גורל .. למשל שיבה הביתה .. 22.50 לוגוס – היגיון העולם .. וכל זה במטרה להניע את אודיסאוס במסלול חזרה הביתה ובדרכו הוא יתמודד עם גורמים שירצו למנוע זאת ..

25.22 4 שירים מתוך 24 מוקדשים לבנו טלמכוס שיוצא את איטקה לברר מה קרה לאביו .. הראשון שהוא פונה אליו הוא **<u>נסטור</u> ..** [בעל הבינה המבריקה היוצרת והמחדשת?? ... בניגוד לזו של הידע זו של אודיסאוס].. הוא מפנה אותו אל מנלאוס בעלה של הלנה ושניהם חזרו לספרטה אחרי מפלת טרויה ..מנלאוס הוא גם אחיו של אגממנון שהוביל את המסע לכיבוש טרויה ...

28.53 קליפסו מאפשרת לאודיסאוס לעזוב .. פוסדון לא יכול להרוג אותו בגלל הגורל .. אך הוא מטביע את הרפסודה .. ואודיסאוס מגיע לחוף .. ומשם לבית הורי נערה שפגש בחוף .. מלך ומלכה .. הם מכינים משתה **שם שר רפסוד** על מלחמת טרויה ואודיסאוס פורץ בבכי .. ומתוודה ומספר לבקשת המלך. מכאן **כל המשך האודיסה זה הסיפור שאודיסאוס מספר** 31.03 יצא עם 12 ספינות מגיע למקום שנשלט ע"י אוכלי לוטוס, בקושי מצליח לחלץ את אנשיו שרצו להישאר .. הם מגיעים אל מאורת הקיקלופ .. נחלצים משם ... מגיעים למקום שנשלט ע"י אוכלי אדם שמצליחים להשמיד 11 מהספינות שלו .. ועם ספינה אחת

הם מגיעים לאי של קירקה שם הפכה את כולם לחזירים אודיסאוס חי שם שנה הוליד לה 3 ילדים ?? בהמשך פרשת הסירנות ... הספינה האחרונה הולכת לאיבוד עם מפלצת של 6 ראשים לבסוף כולם נכחדים אחרי שהם מפרים הבטחה ואז הוא נגרף לאי של קליפסו ושם הוא נשאר 7 שנים.. אח"כ הוא פוגש את בנו והם מתכננים איך לכבוש מחדש את ממלכתם ... והוא חוזר לפנלופה אשתו

34.30 קליפסו מנסה לשכנע אותו להישאר באי. "ולמה? כל כך בא לך לחזור אל אשתך" ... אודיסאוס שמתואר: האיש רב המזימות, במובן של מי שמבין את נפש האדם ויודע לתמרן .. ההתמודדות האנושית מול אנשים אחרים וצריך לקרוא אותם בכדי להצליח .. מדאם דה מרטיי יחסים מסוכנים דה לקלו 38.00 תשובת אודיסאוס ..

38.55 מעבר ל סירנות .. קול באישה ערווה!! 41.04 אוסקר ווילד אומר שהדרך היחידה להתגבר על פיתוי הוא להיכנע לו, וזה בגדר התאבדות ..אבל מצד שני יש את האפשרות של ההתעלמות ממנו ... (מיוצגות עי הציניקנים והסטואיקנים בפילוסופיה) ... אודיסאוס פועל בדרך ביניים, הוא אוטם את אזניהם של מלחיו אך מבקש להקשר לתורן .. כלומר מצליח לשמוע את קסם השירה ולחיות .. – **כלומר שווה ל נסטור** ..

44.10 איך קרה שהפילוסופיה נוצרה באתונה הקטנה, היוונים מעריצים חדשנות אינטלקטואלית .. כפי שמיוצג ע"י **אודיסאוס** .. שפואמה שלמה מוקדשת לו בלבד, לעומת האיליאדה שם יש כ 20 גיבורים .. הוא אומנם מופיע שם, אך הגיבור הוא אכילס .. **אודיסאוס מייצג את החשיבה הבוראת היוצרת** ..

47.00 סיפור הקיקלופ .. אנשיו מבקשים ממנו לא לעלות לאי והוא בכל זאת עולה .. אודיסאוס הוא אדם סקרן .. ידע לשמו .. לכן הוא לוקח 12 מלחים ואתם נכנס למערת ה קיקלופ ..

עץ המשפחה של האלים היוונים

אורנוס הוא הראשון יחד עם גאיה דור א

והקיקלופים הטיטנים והגיגנטים קרובי משפחה של אורנוס מהיסודות הראשונים בקוסמוס

והוא כולא אותם בטרטרוס – ארץ התחתית, כרונוס בנו מבקש מהם עזרה להדיח את אביו אורנוס והם עושים זאת

כרונוס עם ריאה דור ב

כרונוס מפחד שהקיקלופים ומשפחתם יחזרו על התרגיל עם בנו וכולא אותם בטרטרוס, ואז זאוס בנו משתמש בהם להדיח את אביו כרונוס

זאוס עם הרה דור ג

זאוס נותן לקיקלופים ובני המשפחה עצמאות ..

52.39 שתי תמונות של קיקלופים ... סלפי של קיקלופ ו קיקלופ חמודי

54.25 המשך הסיפור על הקיקלופים .. שיר שביעי 270 .. כאשר אודיסאוס מבין את גודל הצרה .. הוא מספר לקיקלופ סיפורים בכוונה להתיידד אתו ..

כָּכָה דִּבַּרְתִּי, וַיְמַהֵר וַיָּשֶׂב אָמָרָיו זַד יְהִיר:

"אֵין זֶה כִּי פָּתִי הִנָּךְ, הַנָּכְרִי, אוֹ תָבוֹא מִמֶּרְחָק,

יַעַן כִּי תִפְקֹד עָלַי וְאִירָא הָאֵלִים, אֲכַבְּדָם.

בְּנֵי־הַקִּיקָלוֹפִים לֹא יִשְׁעוּ אֶל־זֶאוּס הָאוֹחֵז־בָּאֵיגִיס, 275

גַּם אֶל־כָּל־יֶתֶר הָאֵלִים, כִּי הַרְבֵּה עָצַמְנוּ מִכֻּלָּם.

אַף לֹא אֲרַחֵם עָלֶיךָ וְעַל־עָמְיתֶיךָ מֵאֵימַת

פַּחְדּוֹ הָעַז אוֹ עֶבְרָתוֹ, אִם־לֹא יַשִּׁיאֵנִי לְבָבִי.

אֶפֶס הַגִּידָה לִי אָנָה תַּפְלִיג בַּסְּפִינָה הַנָּאָה?

אִם־לִקְצוֹת תֵּבֵל תָּנוּעַ, אוֹ קָרוֹב הַמָּקוֹם, וְאֵדָע". 280

כָּכָה הִבִּיעַ הַקִּיקְלוֹפ לְמַעַן חָקְרֵנִי, וְלֹא נִסְתַּר

דָּבָר מִמֶּנִּי, וְאָנֹכִי נְבוֹן־דָּבָר, וָאַעַן בִּרְמִיָּה:

"נַפֵּץ נִפֵּץ סְפִינָתִי פּוֹסֵידוֹן מַרְגִּיז־הָאָרֶץ,

טִלְטְלָהּ אֶל־סַלְעֵי־אַדְמַתְכֶם אֲשֶׁר יָרוּמּוּ בַּקָּצֶה,

אֶל־שֶׁן־הַצּוּר, וּסְעָרָה מֵעֵבֶר הַיָּם גְּרָפַתָּה, 285

וָאִמָּלֵט אָנֹכִי וְאֵלֶּה עִמָּדִי מֵאָבְדָן".

הוא לא מספר שיש עוד ספינה עם ספנים ..

כָּכָה אָמַרְתִּי, וּמְאוּמָה לֹא עָנָה לִי אוֹתוֹ זֵד יָהִיר,

אֶלָּא הִתְרוֹמֵם וַיִּשְׁלַח אֶת־כַּפָּיו אֶל־רֵעֵי־עָמִיתָי,

תָּפַשׂ שְׁנַיִם מֵהֶם וְהִשְׁלִיכָם כְּהַשְׁלִיךְ גּוּר־כֶּלֶב

אֶל־הָאֲדָמָה, וַיִּזַּל מֹחָם לָאָרֶץ וְהִרְטִיבָהּ. 290

זה בלילה הראשון ואז מגיעים לערב השלישי ובינתיים חוסלו 6 מהמלחים ואז שואל הקיקלופ את אודיסאוס מה שמך?

"קִיקְלוֹפ, הֵן תִּשְׁאַל לִשְׁמִי הַמְהֻלָּל –אָנֹכִי אַגִּידָה,

לְךָ אֲכַנֶּנּוּ. וְאַתָּה חָנֵּנִי הָאֶשְׁכָּר אָמַרְתָּ. 365

שְׁמִי הוּא שׁוּם־אִישׁ, זֶה שְׁמִי וְזֶה זִכְרִי בְּפִי כָּל־הָאָדָם,

כֵּן תְּכַנֶּנִי הוֹרָתִי, גַּם אָבִי וְגַם רֵעֵי־עָמִיתַי".

ביוונית שום-איש זה אוטיס .. ובעשרים אלף מיל מתחת למים שם הקפיטן הוא נמו, שום-איש בלטינית .. אודיסאוס חוזר על זה כמה פעמים כדי שייחרט במוחו של הקיקלופ השיכור ... אבל למה שאודיסאוס לא יגיד לו את שמו האמיתי? אבל תת הכרתית הוא מבין שנבון יותר להסתיר כמה שיותר קלפים .. ובדרך זו הוא מטשטש לחלוטין את זהותו ...

1.04.38 אודיסאוס מבין שהוא לא יכול להרוג את הקיקלופ כי רק הוא יכול להסיט את האבן החוסמת את המערה .. והקיקלופ מבטיח לאודיסאוס שהוא יהיה הדובדבן שבתפריט .. הם משכרים את הקיקלופ ואודיסאוס עוקר את עינו .. אבל כהם יודעים שהקיקלופ כחקלאי אחראי חייב להוציא את הצאן למרעה

ומאחר והוא חושש שהם יחמקו ממנו על גבן של הכבשים המגודלות המלחים ואודיסאוס קושרים את עצמם לבטנם .. אודיסאוס בונה על הקיבעון המחשבתי ... וכך הם עולים על הספינה ובורחים ..

1.07.40 ... אודיסאוס סוער ומרוגש והספנים אומרים לו תשתוק ונתרחק .. 1.09.15 הקיקלופ בינתיים מתרוצץ וצועק על החוף ומבקש מחבריו לעזור לו כי עקרו את עינו .. ובתשובה לשאלתם מי? הוא עונה: שום-איש ... והקיקלופים חושבים שיצא מדעתו ..אודיסאוס קוטף את הפרי של אי מסירת השם ..

1.11.30 וכאן "עקב אכילס" של אודיסאוס .. הוא לא יכול לסבול את ההתבזות שלו .. הנה מול היצור הפרימיטיבי הזה, לא יכול להיות שהוא לא ידע מי הביס אותו .. יש כאן מטפורית מאבק בין מוח/רוח לכוח פיזי גס שאכל, אגב באשמת אודיסאוס, את ששת המלחים שלו והוא נאלץ היה להתרפס בפניו .. ואז הוא אומר לו את שמו

490 אַךְ כְּשֶׁהִרְחַקְנוּ הִפְלַגְנוּ פִּי שְׁנַיִם בַּיָּם, כִּי שָׂקַדְנוּ,

קָרֹא קָרָאתִי לַקִּיקְלוֹפ, וְאוּלָם כָּל־רַעַי־עֲמִיתַי

מַרְבִּים עָלַי מַחֲמָאוֹת, מַפְצִירִים בִּי לַעֲצוֹר מִדַּבֵּר:

"הוֹי, חֲסַר־דַּעַת, שַׁלָּמָה תַקְמִיט הַגֶּבֶר הָאַכְזָר?

הִנֵּה אַךְ זָרַק הָאֶבֶן בַּמַּיִם, וַתָּשָׁב הַסְּפִינָה, 495

אֶל־הֶחָרָבָה נִגְרָפָה, אָמַרְנוּ כְּבָר אָבְדָה לְעוֹלָם.

וְאִלּוּ דָּבָר יְגַנֵּב לְאָזְנָיו, לוּ שָׁמַע אַךְ הֶגֶה,

הָיָה זֶה רֶגֶב־חַדּוּדִים מְרוֹצֵץ אֶת־גֻּלְגֻּלוֹתֵינוּ

וְקַרְשֵׁי־הַסְּפִינוֹת גַּם יַחַד, כִּי גָּדֹל מְאֹד כֹּחוֹ בְּזָרְקוֹ".

כָּכָה הִגִּידוּ, וְאוּלָם זֶה לִבִּי, לֵב־גֶּבֶר, לֹא שָׁמַע. 500

שַׁבְתִּי וָאֶקְרָא אֵלָיו, כִּי עֶבְרָה וְזַעַם בִּלְבָבִי:

"קִיקְלוֹפ, אִם־אַךְ יִשְׁאָלְךָ אִישׁ מִבְּנֵי־תְּמוּתָה, בֶּן־אָדָם,

לֵאמֹר: אַיֵּה הִיא עֵינְךָ וּמֶה הָעִוְּרוֹן הַנִּתְאָב,

תֹּאמַר לוֹ: סַמֵּא סְמָאָהוּ אוֹדִיסֵס מְקַרְקֵר־הַקְּרִיוֹת,

בְּנוֹ שֶׁל־לָאֶרְטֵס הַנָּדִיב הַיּוֹשֵׁב בִּזְבוּלוֹ בְּאִתָּקָה". 505

1.15.15 הקיקלופ מתפלל לאביו פוסדון ומבקש ממנו לאזן את החשבון.. וכך פוסדון כל הזמן מטביע את ספינתו ומעקב אותו מלשוב הביתה ..ואז מתברר לו שביתו כבר לא שלו .. 108 מחזרים אחרי אשתו .. הוא פוגש את בנו והם ממשיכים יחד – כמו באודיסאה של ג'וייס – עד הסוף .. 1.18.00 הוא מגיע מחופש לארמון וכלבו מזהה אותו, ומת מאושר ... וגם המשרתת מזהה אותו בזמן רחיצת רגליו בגלל צלקת מילדותו..

1.20.00 נפרדים בשיחה עם האלה אתנה ספר 13 .. בזמן שהוא מגיע לאי בתחפושת ולא מתכוון להתפרץ לארמון כמו משוגע .. מתוך חשש שפנלופה גם היא אולי קשרה קשר בזמן שהיה רחוק .. אתנה אלת החוכמה מתפעלת מתחכומו של אודיסאוס ואומרת לו

290 "אָכֵן הָרוֹצֶה לַעֲלוֹת עָלֶיךָ בְּכָל־מִינֵי תַּרְמִית

זָקוּק לְחָכְמָה וּלְעָרְמָה, וְלוּ אַחַד הָאֱלִים הִנְּהוּ.

אִים אַתָּה וְרַב־מְזִמּוֹת וְשָׁבְעָה לֹא תֵדַע בִּתְכָכִים,

גַּם בְּאַרְצָךְ שֶׁלְּךָ לְעוֹלָם לֹא תֶחְדַּל מִתַּרְמִית,

אַף לֹא מִדְּבָרֵי הוֹנָאָה אָהַבְתָּ מֵעֹמֶק לִבֶּךָ. 295

אֲבָל מַה נּוֹסִיף וּנְדַבֵּר, כִּי שְׁנֵינוּ נְבוֹנֵי־הָעָרְמָה,

אַתָּה עוֹלֶה עַל־כֹּל בְּנֵי־תְמוּתָה בְּחֶלְקַת שְׂפָתַיִם,

גַּם בְּעֵצָה, וְאָנֹכִי בְּסוֹד כָּל־הָאֱלִים נַעֲלֵיתִי

בְּחָכְמָה וּמְזִמּוֹת כָּל־עָרְמָה. וְאַתָּה הֵן לֹא הִכַּרְתָּ

אוֹתִי, אֶת־פַּלַּס־אַתֻּנָה, אֶת־בִּתּוֹ שֶׁל־זֶבֶס, הָעוֹמֶדֶת 300

אלה דברים מפי השכינה .. **אתנה שאתונה נקראת על שמה** .. וזה מכיוון שהחכמה היא האידאל של היוונים ..

להיות צדיק בדרך הארטה

להימנע מחוצפה משתוללת שהיא ההיבריס

ולהימנע מאיבוד שליטה שזה התבהמות

ולהיות עז רוח ..

וסגולה החשובה מכל .. האיזון של כל התכונות אבל בכדי לאזן בניהן צריך שני דברים

ראשית מבט מגבוה על עצמך שאין לבעלי חיים (וגם לרוב בני האדם) לראות מהם נקודות התורפה שלך.... זה כמעט כנגד הטבע האנושי ..

ואז, להפעיל את השכל בשנית בכדי להשיג את המטרה: לתכנן את המהלכים והאסטרטגיה לפי היעדים

כך שהשכל פועל פעמיים

6. מתי (ולשם מה) הומצאה החשיבה

הפרה סוקרטים .. המאה ה 6 לפני הספירה .. מוזכרת שוב השיחה מתוך אודיסאה בין אתנה לבין אודיסאוס ... מה פרוש חכם. כדוגמה: הסתרת השם במערת הקיקלופ ...

7.50 ארל סטנלי גארדנר "the bigger they come" **"משני עברי החוק"** כאן בשם עט אי אי פייר ברטה קול ודונאלד לאם .. דוגמה ללקונה בחוקים, כלומר מערכות חוקים לא עקביות ... דוגמה נוספת, תבוסתו של נפולאון בווטרלו .. יום גשום שבו לא הצליח לארגן את כח הארטילריה שלו – והוא היה קצין ארטילריה ..

19.30 זה הזמן שהיוונים המציאו במאה ה 6 לפני הספירה את הדילמה ב **אנטיגונה** ... מאחד היא מחויבת לקבור את אחיה מצד אחד ומצד שני אותו אח יצא להילחם נגד תביי שהיא עירו כך שאין לקבור אותו בה כיוון שהוא בוגד .... זו דילמה .. אי התאמה של מערכות חוקים ...

22.00 **היוונים מתחילים לחשוב על בעיות דילמה במאה ה 6 לפנה"ס .. למשל שאלות בדבר קיומו של אלוהים .. דמוקרטיה מול דיקטטורה .. תאוריה או היפותזה .. והדרך שלהם לפתור דילמה היא ע"י**

כיבוד כללים מסוימים של חשיבה .. 24.11 אודיסאוס מפקפק וזה הדבר שגורם לו להיות לא בטוח ... **אם אני בטוח שאני יודע אז אני בבעיה ..**

<u>נפתחת רשמית תרבות המערב שהיא תרבות של חשיבה</u>

25.05 **לחשיבה דרוש:**

פקפוק - משמעותו לא לחשוב שאתה יודע

28.05 **ואז לחשוב חשיבה אנליטית ולא לבסס על החושים אלא רק על השכל**

לבנות מבנה, תאוריה שתהייה קוהרנטית, ללא סתירות פנימיות וללא לקונות, מקומות שהמערכת לא יודעת איך להתמודד איתם, ואם יש כמה מערכות אז הן צריכות להיות עקביות אחת ביחס לשנייה. למשל מערכות מקבילות באותה פילוסופיה, אתיקה פוליטיקה משפחתית

31.18 מתחיל מ תלס ועד דמוקריטוס בערך כ 170 של התפתחות הדרגתית במורכבות ומופשטות שלהן **להגיע אל "הנוסחה של העולם"** 35.10 **נקודת המוצא שלהם היה הרצון לבנות שיטה שבא כל מבנה צריך להיות קוהרנטי שלם** .... כל זה בעולם היווני שהוא אתונה וערי הלוין שלה.. אתונה הייתה כמו כנס אקדמי אחד שנמשך על פני 150 שנה ואליה הגיעו הכוחות האקדמיים הגדולים של אז, ואגב, באתונה לא היו הרבה אנשים שידעו קרוא וכתוב... אבל ...

37.00 ומולה ספרטה.. הוקמה במאה 8-9 לפנה"ס .... המחוקקים: ליקורגוס וחילון ... שיטת חינוך הטובה בעולם של אז .. אתונאים עם פרוטקציה שלחו את **בניהם** ללמוד שם מגיל 7-21 , לחינוך של אדם שלא ניתן להביס אותו. הכל לטובת המדינה הספרטנית .. קרב תרמופילאי ... **הפרדוקס** - אם הם היו מפסידים בקרב הזה לא הייתה אתונה עם כל המדע והפילוסופיה שלה **אז איזה חינוך טוב יותר נכון יותר? (התרבות הפרסית לא הייתה אנליטית אלא מיסטית, גם לא של המצרים או של מסופוטמיה,** 1000 שנה קודם לכן במצרים הייתה מערכת ההשקיה המפוארת ביותר, והם גם בנו את הפירמידות אבל לא הייתה להם גאומטריה לא הייתה להם חשיבה על מושגי היסוד של ההנדסה לא חלל צלעות זוויות אקסיומות או תאורמות את זה המציאו פיתגורס ובהמשך אוקלידס וארכימדס וזה ביוון ורק שם כי הם הראשונים שחשבו על חשיבה. האדם היווני שואל את עצמו שאלות: מהי כבידה? מאיזה חומר עשוי עץ? והאם הוא דומה לחומר ממנו עשוי הרקיע? **)**

44.10 ב ספרטה הייתה שיטת ממשל שהוכיחה את עצמה במשך 500 שנה – שתי שושלות חזקות ויציבות אך היא חסרת כל ערך מבחינה תרבותית .. לעומת יוון שם המציאו את הטרגדיה הקומדיה דרמה אתיקה פוליטיקה מטפיזיקה פיסיקה אסטרונומיה .. לוגיקה מתמטיקה ????

46.00 **עמי המזרח לא בנו חשיבה !!!** החשיבה היוונית היא רק בעזרת מתודה .. ראשית יש חשיבה שאח"כ מתורגמת לטכנולוגיה חלקן הופכות לפרקטיקות חיים ..

47.28 תאלס בניגוד למיתולוגיה שהייתה לא קוהרנטית כלומר הסיפורים סתרו בחלקם זה את זה הפילוסופים הראשונים בקשו בדיוק את זה, קוהרנטיות .. לכל אחד יש תחושות שונות אז החושים לא יכולים להצביע מה אני יודע ... למשל: זה שולחן עגול, מה זה עגול ?... מאיזה חומר הוא עשוי? ומה זה בכלל חומר? **זה המקום בו המושג אמת נחלץ מהתחושות ועולה כערך, ואת האמת ניתן לתפוש רק בעזרת השכל** בחקירה אנליטית .. וכך גם אנו אמורים להגיע ל "האמת" הנקראת אלתיאה .. וממול זה עומדת דוקסה, השערות אשליה הבל ... 53.35 אז מה היא המציאות שהוא הניח שהיא קיימת ואפשר להגיע אליה בעזרת הפילוסופית והשכל ... ולדעתו זה מים !!! לא מים מהברז אלא "יסוד נוזלי" כי המציאות מתבטאת

בריבוי צורות וזה מתאים לתכונות הנוזל הזה מים ... וזה סבסטנס, יסוד ראשוני ובעתיד יהיו פילוסופים שיחשבו שהסבסטנס הטעה אותם

[על פי המסופר, תאלס היה הראשון שחזה ליקוי חמה]

[סתם משהו שקפץ לי לראש

"צלמי בלהות שתו על מלא הפרוזדור והחצר
אצים נחפזים אל ירכתי אפל, והשמש
כבתה בעריפיה, ניטשו חושך וצלמוות" — אודיסיאה שיר 20, 355-358]

57.15 ד"ר אונגר מעדיף לא לעקוב כרונולוגית אלא באמצעות הזיקות בין הרעיונות ... אמפדוקלס שואל למה רק מים? יש כמה יסודות: מים אש אויר אדמה, הכל זה תרכובות של כל היסודות האלה ביחסים שונים. למה הם מתחברים? המקריות. מתאים לדרווין .. זו תאוריה שהחזיקה מעמד מסוף המאה ה 4 לפנה"ס עד המאה ה 16-17 לספירה.. יוליוס קיסר: כשהגעתי לבריטניה גיליתי את היסוד החמישי .. הבוץ.

1.03.52 אנכסגורס מקבל את אמפדוקלס אבל אם זו מקריות הפסקת לחשוב אתה מבטל את השכל. יש כוחות ומה שמחבר בניהם הם טלאולוגיים. ליסודות יש משאת נפש לעלות ולהתחבר לכאלה שהם יותר ויותר משוכללים ומורכבים .. תאים שהפכו למיקרואורגניזמים וכך הלאה.. הגל גם חושב כך ובהמשך מארקס

1.07.02 אנכסימנס למה 4 יסודות? מהו היסוד, כי צריך את "היסוד"!! הם הרי מתרכבים בניהם בתוך תווך הוא ה"יסוד" והוא קורא לו אייר AER

1.09.36 הרקליטוס מדבר על השתנות. הוא קדם ל אנכסגורס ואנכסימנס .. מבחינת ההכרה קודם ראיתי את "המציאות" אח"כ הגעתי בעזרת אנליזות אל היסודות, ואז בכדי להבין איך היסודות יצרו את המציאות שאני רואה דרוש תהליך של השתנות כל הזמן ... **השתנות היא היסוד הראשוני** ... טרוצקי לנין וסטלין טרוצקי רוצה מימוש של הפילוסופיה של השתנות כל הזמן .. אין מהפכה שנפסקת ..

1.14.40 אנכסימנדרוס אנחנו יצרנו את דרך האנליזה.. אנחנו פועלים עם השכל.. תחנת המוצא שלנו היא הפקפוק, חשיבה קוהרנטית, עקבית, ותפיסה שהחושים לא מספקים את האמת, ואת כל זה אתם עשיתם כדי להגיע אל היסוד אל האמת. 1.16.45 למשל איך ננתח את המושג דמוקרטיה ... **לכל דבר יש אין סוף פרספקטיבות** .. **אם אני מגיע אל משהו שאני מגדיר כיסוד .. הוא כבר לא יסוד** ... 1.18.33 **השכל הוא ה"חוש"** שבאמצעותו אני מגיע להבנה שהחושים האחרים לא מאפשרים זאת .. למשל אלוהים

1.20.28 היוונים במאה ה 5 לפנה"ס המציאו את המושגים: דילמה פרדוקס סתירה לאקונה חשיבה אנליטית וסינטטית?? אלימינציה ורדוקציה ... מה זה הגדרה? **כל הגדרה היא הבסיס לאנליזה נוספת** ואז אני מגיע **לרגרסוס עד אינפיניטום** .. נסיגה אין סופית .. זה מצב שבו צריך להגיד עצור גבול לפניך!!! דוגמה: עד אופי שמעיד שאתה מעולם לא שקרת .. ואז נשאלת השאלה אולי העד שקרן ... וכך הלאה .. **ולכן יסוד לא יכול להיות מוגדר** ... וכך אומר אנכסימנדרוס: אתם לשיטתכם מחפשים הגדרות והגדרה אפשר לתקוף, זו דרך ללא מוצא **כלומר יש מצב של אינקומפטיביליות – הדברים לא מתיישבים - לוגית בין מוגדר לבין יסוד ולכן יסוד לא יכול להיות מוגדר.** כל המתודולוגיה שלכם מוטעית .. ולכן היסוד הוא בלתי מוגדר או הבלתי מוגדר הוא היסוד, **התחנה הסופית היא מחוץ לתחום האנליזה ולכן היסוד הוא האפיירון = הבלתי מוגדר**.. קאנט שופנהאוור והגל ואחרים ימשיכו עם זה

7. מתי (ולשם מה) הומצאה החשיבה [חלק ב]

2.07 הפרה סוקרטים זה עדיין לא פילוסופיה .. הם רק מציגים רעיונות ..

8.00 החושים נותנים תמונה חלקית של המציאות .. פרמנידס טוען בגלל זה שאנו לא נדע מה ה"האמת" (ביוונית אלטאה) והכל זה ניחושים השערות אינטואיציות וכו (ביוונית דוקסה) כי לא השכל לא הופעל באופן שיטתי .. אז 550 לפנה"ס נולדה התרבות המערבית ..[הבעיה היא בהתפצלות בין המחקר המדעי בכלים מדעיים נגיד פיזיקה לבין מטפיזיקה.. בין התאמה של השערות של חוקיות בפיזיקה לאימוץ של השימוש בשיטות "מדעיות" במטפיזיקה שם מתייחסים לאדם או קבוצות שמה שמניע אותם יותר הוא רגש]

10.48 סיכום ההרצאה הקודמת ... 11.58 מהרגע שהוגדרו מספר היסודות השאלה היא למה המספר הזה .. כלומר ברגע שעולה רעיון אני מזמין התקפה עליו.. לראשונה נוצר פלורליזם של מחשבות ועידוד של זה. כלומר הסביבה מטפחת ומעודדת את חופש המחשבה והוויכוח על רעיונות .. במזרח זה לא קרה כיוון ששם היה שלטון מלמעלה מלך שהיה או אלוהים או נציגו עלי אדמות שאמר "זה הנכון" .. יוון היא כ 20 ערי מדינה פוליס חופשיות בחשיבה שלהן ובארגון החברתי שלהן ... והייתה אפשרות לניידות גם אישית וגם מחשבתית .. כל השיח הזה היה מתוך רצון להיות מותקף בכדי להוכיח את המבנה שבנית ..

17.00 **אכסימנס** שואל למה היסודות מתחברים כך ולא אחרת ..לא מקריות אלא שאיפה לחיבורים מורכבים יותר ויותר .. **הרקליטוס** בא עם רעיון הדינמיות ... ומכאן ל**אנכסימנדרוס** .. מאחר שכל יסוד שמגיעים אליו **מחייב** לתקוף אותו אז יסוד בעצם אי אפשר להגיע ליסוד .. **יסוד הוא דבר שלא ניתן להגדרה .. "אפיירון" ביוונית .**

20.00 **פיתגורס אוקלידס וארכימדס** .. פיתגורס 520 לפנה"ס ... ברגע שאתם מנסים להגדיר אתם חייבים להשתמש במספר .. 1 2 4 ... מספר הוא היסוד ... ומספר זה מוצר של השכל .. יסוד המציאות הוא בצורת החשיבה שלנו .. מציאות שאי אפשר לחשוב עליה היא כלום היא לא קיימת .. "האלמנט של החשיבה האנושית הוא חלק אינטגרלי ממה שאנחנו קוראים מציאות כלומה מהמושג שאנחנו נותנים לו השם הנכבד מציאות" .. פיתגורס אומר גם שיש מונר שזה אחד דיאט זה שתים ויש טריאט שזה שלוש מונר זה אחדות דיאט זה האופן שבו דברים .... כלומר חומר הטריאט זו הצורה הראשונה שאפשר לבנות כלומר משולש ולכן זו התבנית הראשונה של המוח ... אח"כ יש את הטטריאך הארבעה וכן הלאה הוא מייצר שילובי מספרים כאשר 10 הוא המספר האופטימלי כיוון שאליו חותרים האחרים .. משולש ומתחתיו שלושה משולשים ומתחתם ארבעה משולשים יתקבלו 10 נקודות שוות מכל כיוון .. ובכך הוא נותן לנו את הצעד הראשון אל האידאליזם – העולם בנוי מאידאות ..

25.40 כאן, חוזר הנרי אונגר, אנו מתחילים את המסע אל המציאות באמצעות השכל .. אבל מה זה שכל .. חוזר אל ספר **"משני עברי החוק"** .. ונותן דוגמאות מעולם המיסוי והלאקונות שבו מקלטי מס, או חוקי הסגרה .. 30.00 ושוב קוהרנטיות צריכה להתקיים במערכת אחת וקונסיסטנטיות בין כל המערכות .. אם יש רעיון אחד הוא צריך להיות קוהרנטי ואם כמה קונסיסטנטיים .. אם לא זה שווה לפח האשפה הפילוסופי ... 31.33 חלק מהפרה סוקרטים מקדישים זמן לאיך החשיבה צריכה להתממש ... [צריך להביא בחשבון שאלה שלא מאמצים חשיבה פילוסופית חקרנית הם הרוב המוחלט ובשיטת הממשל המועדפת היום הם הקובעים את סדר היום ולא הפילוסופים] 32.20 **הסופיסטים** פרוטגורס מציג **דילמת המורה** – סופיסט - **ותלמיד** .. מלמד אותו רטוריקה (תורה המלמד עקרונות של איך טוענים טיעונים משכנעים, אפשר ועדיף להחליף צד, אגב היוונים חשבו כמובן שהרטוריקנים מוקצים כבר סוקרטס אומר שמה שהם עושים זה לנצח את האמת באחיזת עיניי הקהל שלי) ומסכמים שאחרי שהתלמיד ינצח במשפט הראשון שלו הוא ישלם לו.. התלמיד לא משלם ופרוטגורס תובע אותו .. ואז אומר המורה בבית המשפט: אני בכל מקרה מנצח כי או שאני מנצח במשפט ואז אזכה בכסף או שאפסיד לתלמיד ואז הוא ישלם לי כפי שהסכמנו.... 37.20 אומר התלמיד: אדרבא .. בשום מקרה לא תקבל כסף .. אם אני זוכה במשפט הזה כלומר השופט אומר אני לא צריך לתת לך את הכסף .. אבל אם אני מפסיד במשפט הראשון שלי ושוב אני לא צריך לתת לך את הכסף .. פרוטגורס לא חשב על במצב בו התלמיד לא ילך למשפט ואם הוא יתבע זו לאקונה כפי שראינו ..

43.30 "המשפט שאני משמיע עכשיו הוא שקרי" שקרי אמיתי אמיתי שקרי מעגלי .. המצאה סופיסטית הנקראת פרדוקס .. עוברים לברטראנד ראסל ... פרדוקס הספר – הגלב... והמטרה בהמצאות אלה הוא להגיד שלשכל יש גבולות אם לא רואים אותם סוטים מן הדרך .. כלומר סוג של מעגלים פרדוקסים סתירות ...

48.16 פרמנידס מייסד האסכולה האלאטית ... מולה עיר מילטוס ובין שתי הערים היה ויכוח פילוסופי קשה .. "פרמנידס חשוב יותר מהקודמים" ... כל הפילוסופים הקודמים אומרים שרואים אין סוף דברים ולא רק הם משתנים ... והרקליטוס הפך את זה לבסיס ליסוד .. אין מצב קבוע ... פרמנידס חושב ההיפך .. 51.15 המציאות היא הכל – כולות ... המציאות לא יכולה להיגמר כי מה יש אחריה? ... למציאות אין התחלה ואין סוף ... זה לא יכול להתהוות .. כי זה לא יכול היה להיווצר מלא מציאות כי זה כלום ... [ומה עם התאוריה של הביג באנג?] ... ואותו דבר בצד השני, המציאות תכחד .. איך היש יכול להפוך ללא כלום? ... התשובה של המונואיזם – העברים המציאו... הוא יצר את זה .. הוא היה שייך למציאות שואל פרמידס שאם לא הוא לא כלום ... ואם כן הרי הוא חלק ממנה .. ובחשיבה עקבית: המציאות היא סטטית יש אין סוף חילופי מקום בתוך המציאות ... 55.50 דוגמה של להחליף את הממשלה ... ומחליף בין השרים .. 57.47 דוגמה של כונן קשיח של מחשב .. מה קורה כשמוחקים קבצים מהכונן .. הדברים משתנים בתוך הכונן הקשיח .. כסיכום: המציאות היא אחת, בלתי ניתנת לשינוי, היא סטטית ..למרות יש אין סוף שינויים בתוכה ..אין לה התחלה ולא סוף .. זה שפינוזה .. זה פנתאיזם .. 1670 לספירה ..

1.01.00 פרדוקסים של התנועה .. המושג של הפרה סוקרטים הקודמים שינוי לא מתיישב עם המושג מציאות אחת סטטית ... אנשי החוג הוינאי ויטגנשטיין ... אין יקום שהוא לא מציאות ..

1.04.08 מתי מתחילה להיווצר בעיה – או מציאות סטטית או שינוי או או – זנון תלמידו .. צריך להתמודד עם שאלות למשל אם אין תנועה אז איך הוא מדבר? כלומר התקפה על תיאוריה עם נתונים אמפיריים של המציאות .. ברקלי אמר שאין מציאות הכל בשכל .. וגם דקארט אומר אני חושב ....

1.07.18 אנחנו רואים כמה מטופשת היא החשיבה הקומונסנסית של האדם ... ומתנגשת כסכלות צרופה עם דברי הפילוסופים ... כל אדם עם בינה בסיסית מבין שהם מדברים שטויות ... והוא בעצם מגיע לזנון .. הנרי אונגר לפעמים אומר לתלמידים: "לא הבנת כלום" .. זו אמירה לא משכנעת ולכן זנון ממציא שיטה ואומר אני מעביר את המלחמה למגרש שלך ... ההגדרה היא common sense דעת הרוב בתרגום אבל אצלנו משתמשים ב out of the blue נפל מהשמיים הכחולים .. בעברית יש לביטוי השכל הישר משקל רב .. מיליארד סינים בוודאי טועים .. [שוב, החיבור בין החשיבה הלוגית קוהרנטית שצריך ואפשר וצריך לאמץ לפיזיקה לא מתאים למטפיזיקה]

1.11.40 הפרדוקסים של התנועה .. פרדוקס זה המצאה של פילוסוף זה לא משהו שיש בטבע .. זה כשל חשיבה ... יש כנראה כשל מובנה אצל מי שטוען שפרמינדס טיפש .. 450 לפנה"ס ... פרדוקס הצב ואכילס של זנון ... תפקידו של הפרדוקס לשתק את ה קומון סנס 1.20.36 מהיר זה יחסית לאיטי .. ניסו לפתור את הפרדוקס בכל מיני זמנים ודרכים ... **<u>אין פה שום הטעיה אכילס לא ישיג את הצב</u>** .. .. **<u>אבל יש מקום שבו הוא יקדים אותו !!! כן !!! כי אלה מושגים של פילוסופים ובהם אתה לא מבין כלום</u>** ...

[כלומר עיסוקה של הפילוסופיה היא בחשיבה שדורשת דיסיפלינה אחרת מאשר common sense ואז השאלה היא איך הפילוסופים יכולים להשפיע על חיי האדם הן כפרט ובעיקר כחברה? הרי גם לפי דבריך הרוב כלל לא יכול לחשוב פילוסופיה ויותר מכך לא רוצה לחשוב פילוסופיה. איזה תועלת יש בפילוסופיה שמבינים אותה מיליארדית מבני האדם, קרי הפילוסופים? אם הפילוסופיה ששמטה את הבסיס מתחת להסבר הפשטני הקודם של הדתות על היקום ועל האדם אבל לא נותנת תשובות חד משמעיות לגבי חיי האדם והחברה, וטוב שכך, לא תייצר אלטרנטיבה בהירה מעניינת מסקרנת ומגרה את הרצון לחשוב ולהתמודד עם הפתרונות שהם גם לדבריך לפעמים הפוכים במאה ושמונים מעלות אחת מהשנייה, תביאו

אתם לכך שפקולטות לפילוסופיה ולמקצועות ההומניים יסגרו, יותר מכך צריך להתחיל בכך בגיל צעיר כמו שמלמדים היום תנך והיסטוריה בבתי הספר

הנרי אונגר, זו גאווה שלא במקומה. אתה חי בתוך העולם שלהם, של 9 מיליארד בני אדם, לא הם חיים בעולם שלך, אתה מושפע מהם לא הם ממך, הם יוצרים את עולמך ולא אתה את עולמם.

להשתמש בשיטות מדעיות במטפיזיקה – כלומר האדם והחברה, מהם, ומהי הדרך הטובה ביותר להתנהל - זה כמו לאכול מרק בעזרת מזלג! אף אדם "מין הישוב, בר דעת" לא יעשה זאת, ובוודאי שלו פילוסוף, מה גם שאפילו לדבריך תמיד וחייב שיהיה מי שיחלוק על כל מבנה פילוסופי ויהפוך אותו על ראשו.

מה שעושה זנון הוא תרגיל. הוא מעביר את הדיון לתחום המתמטיקה שלא הרבה בקיאים בו ותוקע את העומד מולו.

זה הצעד הראשון לטעות של כל הפילוסופיה המערבית, המחשבה שדיסציפלינות מדעיות יכולות לשמש באותה מידה גם לבנות קתדרלות מחשבתיות הגותיות ביחס לאדם ולחברה. זה כמו לנסות לאכול מרק במזלג.

הפילוסופיה בצד הפיזיקה שלה שמטה את הבסיס מהמיתולוגיה שהובילה לדתות האברהמיות אבל בה בעת גם מהחוקים והצווים ה"אלוהיים". ברם, באמצה את השימוש בכלים המדעיים נשמט גם הבסיס למציאת "הדרך הנכונה" לחיים.

גם הפילוסופים אומרים שדרך זו הינה גלגל אינסופי שבו כל טיעון חייב להיות מותקף ולהתהפך על ראשו.

ואז השאלה היא איך הפילוסופים יכולים להשפיע על חיי האדם הן כפרט ובעיקר כחברה? הרי גם לפי דבריהם הרוב כלל לא יכול לחשוב בכלים פילוסופיים, ויותר מכך לא רוצה לחשוב על פילוסופיה. איזה תועלת יש בפילוסופיה שמבינים אותה מיליארדית מבני האדם, קרי הפילוסופים?

הפילוסוף חי בתוך העולם של 9 מיליארד בני אדם, לא הם חיים בעולם שלו, הוא מושפע מהם לא הם ממנו, הם יוצרים את עולמו ולא הוא את עולמם.

הפילוסופיה ששמטה את הבסיס מתחת להסבר הפשטני הקודם של הדתות על היקום ועל האדם אבל לא יכולה לתת תשובות חד משמעיות לגבי חיי האדם והחברה, וטוב ונכון שכך, חייבת לייצר שיח בהיר מעניין מסקרן ומגרה את הרצון לחשוב ולהתמודד עם הרעיונות שהם הפוכים במאה ושמונים מעלות אחד מהשני, יותר מכך צריך להתחיל בכך בגיל צעיר שבו מלמדים היום תנ"ך והיסטוריה בבתי הספר.

8. אדיפוס המלך - סופוקלס, טרגדיה, וחידת הספינקס

אדיפוס - ויקיפדיה

אדיפוס - טקסטולוגיה

אדיפוס מתהווה להיות גיבור טרגי במהלך המחזה .. 4.51 מלך ומלכת תבאי מקוללים בכך שילדם יהרוג את אביו ויישא את אמו. לכן הוא מגורש, מגודל ע"י זוג מלכותי אחר מקורינתוס ומאומץ .. הוא פונה לאורקל מדלפי בעניין אחר וזה משמיע לו את הנבואה הידועה .. וכך הוא בורח ממקום מקורינתוס ומכאן הכל הולך לסוף ידוע מראש .. בדרכו הוא הורג בשוגג שניים עגלון ומי שאתו בכרכרה .. גואל את תבאי מקללת הספינקס בכך שפתר את חידת ההולך על ארבע שתים ושלוש .. מתחתן עם מלכת תבאי, אמו ומוליד ממנה שני בנים ושתי בנות ..

7.50 ספינקס הוא מיפלץ יצור לא הרמוני בניגוד לשאיפת השלמות היוונית ... חצי אישה חצי לביאה עם כנפיים ... מייצג אי בהירות.. צריך לחשוב על שאלת הארבע שתים ושלוש במונחים של זמן והתהוות .. אירוניה ראשונה: בריחתו של אדיפוס נגוע בהיבריס כי הוא בטוח שהוא יכול לשנות גורל שאפילו האלים לא יכולים לשנות .. מה הוא גדול מהאלים שאפילו הם לא יכולים לגורל? 14.33 ואירוניה שנייה, אדיפוס כתינוק זחל על ארבע בהמשך הלך בנחישות על שתים ובסוף השתמש במקל כזקן ועיוור .. המיתוס אומר שני דברים .. ראשית בתשובה לספינקס אדיפוס צריך היה להגיד: זה אני, ארבע שתים שלוש, [הוא לא יכול היה כי זה עוד לא קרה] וכך הוא הופך לאדם המצוי שעלול ליפול לתהום אם הוא מספיק חזק להביט לשם.. השאלה מה יקרה בדרך או רגע לפני נפילתו??

17.17 סיפור אדיפוס היה מיתוס קדום שסופוקלס החליט להפוך למחזה מסוג טרגדיה .. והוא זה גם שפיתח את המכשיר שנקרא מקהלה שהם הפרשנים ... סופוקלס היה הזוכה התמידי באולימפיאדת המחזאים .. המחזה הוא מתוך טרילוגיה של אותו מיתוס .. אנטיגונה 442 לפנה"ס, אדיפוס המלך 428 ואדיפוס בקולונוס ב 401 שפורסם אחרי מותו ..

השם הוא אדיפוס השליט, טירנוס .. תרשים 6

22.03 אריסטו ממליץ על שלוש אחדויות במחזה: מקום זמן, ואחדות העלילה שהיא העיקרית וחשובה ביותר .. הטרגדיה נדרשת להתקדם חוליה אחרי חוליה כשכל אחת דוחפת את העלילה קדימה .. ותחושה תהיה כאילו לא הייתה ברירה .. תחושה של פטאליות .. וגם עדיף שהעלילה תמשך כזמן המחזה ..

27.35 נמצאים מול שערי ארמון תבאי שם מתלוננת משלחת אזרחים על כך שמצבם רע .. (הנרי אונגר מתפעל מאוד מהכתיבה העשירה, מהמטפורות, מרטוריקה יפייה המציגה עולם רווי במשמעות)

העיר שולחת אחרי שנים של מגפות ובצורות משלחת למלך, ולא רק כמלך, אלא גם כאדם שיש לו יכולות בלפתור בעיות כמו עם הספינקס .. והוא מאוד אמפטי .. ואומר להם אין בכם אדם אשר חולה כמותי ! מאוד **אירוני .. כלומר, אני הצופה רואה יותר מהגיבור** .. כי המכות על העיר הן בגללו ..31.45 **יש שם אילוח מוסרי** נעשה שם פשע נגד האלים ... [ואני שואל איזה פשע אם זה הגורל ?] המחזה אומר שאנחנו עוורים למעשים שאנו עושים .. ומוסיף שליח שהם שלחו מבעוד זמן למקדש אפולו – אל הנבואה – בדלפי, ומוסר דיאגנוזה ופרוגנוזה.. יש משהו נורא בעיר וצריך לבער, ומהו ?רצח של המלך הקודם .. 35.25 ואז נשבע אדיפוס למצוא את הרוצח .. והאירוניה תופחת ותופחת .. דוגמה של ציור של אשר שתי ידיים שמציירות אחת את השנייה .. הבלש הרודף אחר עצמו ..

38.02 אומר אדיפוס: אם האיש מצא אצלי בבית מסתור אותן קללות יחולו גם עלי ... ומאחר שסמכויות המלך הנרצח עברו אלי וגם מיטתו וגם אשתו ולו היה מוליד בנים מאם אחת היו קושרים אותנו בחוטי קרבה { אלא שא..... קפצה המקריות ... כאילו הוא היה אבי .. } הוא מתקרב בלא ידיעתו לאמת .. **כל זה לא מופיע במיתוס המקורי ...** בחומר הגלם .. סופוקלס בונה סיפור מדהים סביב זה .. הטרגדיה אינה החומר אלא העיצוב שלו ... גם שייקספיר לא המציא את חומר הגלם אלא לקח סיפורים קיימים ..

43.50 סופקלס רוצה שהצופה יכיר את חומר הגלם .. כדי שלא יצטרך לתת דעתו עליו אלא רק על מה שסופוקלס הכניס במיתוס ..... 44.45 הרה הכתה את טירסיאס בעיוורון אבל זאוס נתן לו כפיצוי את כח הנבואה.. הוא רואה את העתיד והעבר .. אדיפוס פונה אליו ומקבל תשובה: אני לא רוצה לענות לך !!... אדיפוס מתרגז ובהמשך גם טירסיאס ... ואז אומר טירסיאס: לדעתך אני שוטה אבל הוריך אשר ילדוך חשבו אותי נבון .. אדיפוס: אילו הורים חכה נא, מי הוליד אותי? **טירסיאס: היום הזה יוליד וגם ימית אותך !** (הנרי אונגר מתפעל שוב, זה 428 לפנה"ס) בעוד שעה אדיפוס ימצא את האשם: הוא עצמו, ינקר את עיניו ויצא לגלות .. ואז ייוולד כמי שלוקח אחריות על מעשיו .. כלומר טירסיאס מגלה לנו את סופו של המחזה .. **האדם נולד באמת רק עם התודעה שלו על מגבלותיו** זה מה שרצה אריסטו: שנמנע ממעשים קיצונים

כי אנו לא יודעים מה יהיה העתיד ולכן בדרך האמצע נצליח לשקלל את הפעולה ע"י פעולה שקולה ונבונה .. מודעות למגבלות .. ואז לקיחת אחריות ..

53.00 אחרי שעוזב את הוריו המאמצים בדרכו לתבאי הוא מגיע לצומת שם יש ויכוח, לא באשמתו והעגלון מתנפל עליו והוא הורג אותו ואז הנוסע מצליף בו ואז הוא הורג גם אותו .. אולי בשוגג .. האם לא כדאי לאדם שהאורקל ניבא לו שיהרוג את אביו להימנע מהרג וביחוד מהרג אדם מבוגר שיכול להיות אביך .. **החטא הבסיסי של אדיפוס הוא הפזיזות** ...

55.40 אדיפוס מגיע למסקנה שמישהו שכר את **טירסיאס** להעליל עליו, והוא מאשים את קראון גיסו אחי אשתו ... וזה מה שמתניע ומחולל את הטרגדיה של אנטיגונה ... נוצר עימות עם קריאון .. קריאון אומר לו אתה מכיר אותי אני מבסוט לאללה ממעמדי, אני לא עובד קשה, ויש לי כל טוב, למה לי את הכאב ראש של להיות מלך? ... ואז המקהלה מזעיקה את אשתו/אחותו של קריאון והיא מצליחה לפשר בניהם והוא מסתלק .. **אדיפוס לא אוהב פשרות ותמיד הולך עד הקצה ..זה מתאים לאופי של גיבור טרגי** ... מי שאני רואה כמופת ומעורר בי התפעלות, ואז הוא נופל ואני נמלא חלחלה .. לגיבור מלודרמה אני חש רחמים .. בקומדיה אני צוחק .. בדרמה יש קונפליקטים ואני עוקב אחרי הצדדים באהדה כזו או אחרת ותו לא .. **בטרגדיה הגיבור הוא נשגב לטובה אבל גם לרעה** ... **הוא מגיע לתהום מאותה סיבה שהוא כבש את הפסגה ..**

1.02.50 אשתו/אמו חשה או ידעה ... אדיפוס=רגל שמנה.. אביו, בידיעת אימו מטיל בו מום = אות קין .. מזכיר את "ממזרים חסרי כבוד" שם מוטבע אות קין על כל נאצי שהם תופסים .. השאלה: כאשר אדיפוס ואשתו/אמו קיימו מגע האם היא לא ראתה? היא ידעה שהנבואה התממשה .. אז כאשר יוקסטה אשתו/אמו רואה שהוא מתמיד בדרישה למצוא את הרוצח היא אומרת: די, אין טעם לחקור. הייתה חקירה מצאו פליט שסיפר ששודדים התנפלו על המלך ורק הוא הצליח לברוח .. ושואל אדיפוס: מי זה העד? אומרת אשתו: רועה צאן אומר אדיפוס: אני רוצה לראות אותו .. למרות התנגדותה של אשתו ... ואז הוא שואל אותה: מתי זה קרה? ותשובתה זמן קצר לפני שהגעת, ואז הוא שואל אותה: איך בעלך נראה? והיא מתארת אותו ומוסיפה נראה קצת כמוך .. הולך ונוצר קיר בין מה שמתגלה לבין מה שידע על הוריו – שלא ידוע לו שהוא מאומץ .. 1.09.30 אריסטו, על סמך המחזה הזה, והמפנה העלילתי בו – פריטטאה - את היפוך הגורל וזה קורה בשיא ההצלחה ..

1.11.40 מגיעים שניים, שליח מקורינתוס ורועה הצאן .. השליח אל יוקסטה: מברך אותה והיא מחזירה לו ברכה ואז הוא אומר שהוא מביא בשורות מקורינתוס .. (הוא מדבר בכפל לשון .. הכל הוא כפל לשון: גדולה ונפילה).. תושבי קורינתוס רוצים לבחור באדיפוס למלך .. למה שואלת אשתו .. מלך קורינטוס מת – זה אביו המאמץ .. יוקסטה: שפחה, רוצי ספרי את הדבר לאדונך.. הרי אדיפוס מזמן נמלט מן הגורל שיקטול את האדם הזה וזה לא קרה ... ואז אומרת יוקסטה לאדיפוס: אין שחר לנבואות ... זה נשמע הגיוני, אבל אדיפוס לא מרפה וממשיך עד הסוף המר .. 1.17.00 הנרי אונגר חוזר מעט אחורה בעלילה.. יוקסטה: "למה לפחד, אם האדם כפוף למקריות מבלי לדעת כלום מראש.. מוטב חיי אקראי ככל שזה ניתן.. ואל תפחד מנשואיך לאימך, הרי גברים רבים שכבו כבר עם אימם בחלומותיהם אך מי שבעיניו אין ערך לדבר חייו קלים יותר" **.. היא בעצם אומרת: הכל מקרה, גם האדם. אל תדבר על גורל.** היוונים רוצים לסלק את חוסר המשמעות. **הגורל הוא המשמעות אפילו אם היא פטלית אך היא עדיפה על חוסר משמעות כלומר חיים מקריים.**

1.19.30 באיליאדה יש את השיחה בין טתיס לבין אכילס, וגם בינו ובין השליחים.. הוא אומר: יש נבואה ולמרות הנבואה אני רוצה בחיים של משמעות .. מלחמה וניצחון או מוות ..

1.20.43 אומר אדיפוס: אני ממשיך לפחד כי אימי עוד בחיים .. שואל השליח: ומי זו שבגללה אתה פוחד? אימו – המאמצת .. למה? בגלל הנבואה .. שליח: מותר לך לגלות לי אותה? אדיפוס: מותר .. ואז הוא מספר שהוא עזב את קורינתוס מחשש להתממשות הנבואה ... למרות שאהבתי את הורי .. השליח: וזו הסיבה?

אדיפוס, אומר השליח, אני אפתור אותך מהדאגה ,היא לא אימך!! זה השליח שבא לבשר לו שימלוך גם על קורינתוס וגם על תבאי אז כשהוא מגיע לשיא באה הנפילה .. אתה גם ילד מאומץ ...

1.24.35 אימו/אשתו בינתיים תלתה את עצמה והוא מנקר את עיניו .. רק הוא בהתעקשותו הגיע לאמת ... הוא אומר לקריאון סלק אותי מכאן 1.27.07 אדיפוס מתחנן מבקש מקריאון לדאוג לבנותיו ... החטא העיקרי של אדיפוס הוא העיוורון אבל האורקל הרי אמר לו שזה מה שיקרה .. אתה הרי ידעת את גורלך 1.29.22 המשך הפניה לבנותיו .. עכשיו שאני לא רואה .. אני רואה את העתיד המר .. מי ירצה להינשא לכן ? הוא מבקש מקריאון לא להפקיר אותן .. ואז הוא יוצא לגלות .. הוא מפלצת כי עשה את הדברים למרות שהוזהר ...

1.32.15 טרגדיה היא מנגנון שאמורה להביא אדם לרוץ אל עתיד רע כמו שהמלט עושה והוא עושה זאת למרות שלא ניתן להתמודד אתו .. הגיבור הטרגי מנסה לשנות את הגורל למרות שבעולם היווני לא ניתן לשנותו

1.35.07 המקהלה מסכמת את הדברים: "בני תבאי, אנא הסתכלו, זה אדיפוס פותר חידת הספינקס וגדול בני האדם. אין עוד אזרח שלא קינא בגורלו וראו לאילו אסונות נגרף האיש, לכן הבה נמתין ליום האחרון ואל לנו לראות אדם כמאושר תרם יחצה את גבול חייו ללא מכאוב"